

fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów
z siedzibą w Gdyni
adres do korespondencji:
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

Gdynia, dnia 1 sierpnia 2023 roku

Sz. P.
Prezes Sądu Rejonowego w

PETYCJA

Szanowni Państwo,

Działając na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 roku o petycjach (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz 870), działając w interesie publicznym w ramach prowadzonego przez naszą fundację projektu pn. „PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako petenci w sądach i urzędach” przedstawiamy Państwu audyt w zakresie zidentyfikowanych aspektów dyskryminacji w wymiarze sprawiedliwości i administracji publicznej, na gruncie prowadzonej w Sądzie Rejonowym w sprawie. W jednej ze spraw prowadzonych przed tutejszym organem, zapewniliśmy pomoc prawną w ramach działań interwencyjnych na etapie postępowania dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie zidentyfikowanych naruszeń lub ograniczeń praw człowieka, dyskryminacji i przemocy na terenie całego woj. pomorskiego. W oparciu o przeprowadzoną sprawę chcielibyśmy podzielić się z Państwem problemami jakich doświadczyła osoba z niepełnosprawnościami na etapie prowadzonego postępowania. Na podstawie art. 2 ust. 3 in fine ustawy o petycjach prosimy o ustosunkowanie się do audytu oraz odniesienie się czy zaproponowane przez nas propozycje zmian w zakresie działania Państwa instytucji mogą zostać wdrożone, jako że sprawa dotyczy życia zbiorowego lub wartości wymagających szczególnej ochrony w imię dobra wspólnego, mieszczących się w zakresie zadań i kompetencji adresata petycji.

AUDYT:

Audyt: "Analiza naruszeń praw osób z niepełnosprawnościami w kontekście procedury wykroczeniowej"

WSTĘP:

Niniejszy audyt ma na celu zidentyfikowanie naruszeń praw osób z niepełnosprawnościami w kontekście procedury wykroczeniowej. Przedstawiony zostanie opis sytuacji, analiza i ocena naruszeń, a także propozycje zmian praktyki stosowania prawa w celu ochrony praw osób z niepełnosprawnościami.

OPIS SYTUACJI:

W omawianej sprawie ON – osoba w wieku senioralnym – został wezwany do udziału w postępowaniu wykroczeniowym jako świadek. ON wykazał długotrwałe leczenie onkologiczne oraz schorzenia towarzyszące, które utrudniają mu lub uniemożliwiają oddalenie się i podróż poza miejsce zamieszkania i leczenia. W związku z tym, ON zwrócił się o przesłuchanie w obrębie miejsca zamieszkania lub przed Sądem właściwym dla tego miejsca. Jednak Sąd odmówił ON praw do przesłuchania w obrębie miejsca zamieszkania.

ANALIZA I OCENA NARUSZEŃ:

W analizowanej sprawie zidentyfikowano naruszenie praw osób z niepełnosprawnościami. Sąd odmówił ON praw do przesłuchania w obrębie miejsca zamieszkania, co jest sprzeczne z koniecznością wprowadzenia dostosowań proceduralnych, aby umożliwić skuteczny udział osób z niepełnosprawnościami w postępowaniach prawnych, w tym jako świadków, zgodnie z art. 13 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

PONADTO PODJĘTO KOMPLEKSOWE WSPARCIE PRAWNE W NASTĘPUJĄCYM ZAKRESIE:

- wsparcie interwencyjne w postępowaniu sądowym

PROPONOWANE ZMIANY PRAKTYKI STOSOWANIA PRAWA:

W celu zapewnienia ochrony praw osób z niepełnosprawnościami w procedurze wykroczeniowej, proponuje się wprowadzenie następujących zmian w praktyce stosowania prawa:

1. Ustalenie jasnych regulacji prawnych:

Konieczne jest wprowadzenie spójnych regulacji prawnych dotyczących przesłuchania świadków z niepełnosprawnościami w procedurze wykroczeniowej. W kodeksie postępowania karnego powinny zostać uwzględnione zasady dostosowania procedur, zgodnie z art. 13 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.

2. Współpraca między sądami:

Sądy powinny nawiązywać współpracę w przypadkach, gdy wniosek o przesłuchanie w miejscu zamieszkania jest uzasadniony ze względu na poważne niedogodności lub niewspółmierność kosztów. Sąd właściwy dla rozpoznawania sprawy powinien zlecić przeprowadzenie dowodu jednemu ze swoich członków (sędzia wyznaczony) lub innemu sądowi (sąd wezwany).

3. Edukacja i świadomość:

Warto przeprowadzić kampanię edukacyjną, która zwiększy świadomość praw osób z niepełnosprawnościami oraz ich dostępu do wymiaru sprawiedliwości. Należy uwrażliwić sędziów, prawników i innych pracowników sądownictwa na potrzeby i prawa osób z niepełnosprawnościami.

PODSUMOWANIE:

Naruszenia praw osób z niepełnosprawnościami w procedurze wykroczeniowej są niezgodne z konstytucją oraz międzynarodowymi standardami, takimi jak art. 13 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Wprowadzenie proponowanych zmian praktyki stosowania prawa może przyczynić się do zapewnienia równego traktowania oraz ochrony praw osób z niepełnosprawnościami w przypadkach sporów związanych z wykroczeniami.

dr Piotr Kamiński
członek zarządu fundacji
Instytut Aktywizacji Regionów
koordynator projektu
„PEŁNOPRAWNI – osoby z niepełnosprawnościami jako
petenci w sądach i urzędach”, pełnoprawni.eu

- do wiadomości - Rzecznik Praw Obywatelskich.